

عنوان مقاله:

عوامل اصلی افول تمدن ها در قرآن کریم (بررسی موردی ستم)

محل انتشار:

هشتمین همایش بین المللی پژوهش های قرآنی (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسنده:

علی غضنفری - استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم دانشکده علوم و فنون قرآن تهران

خلاصه مقاله:

تمدن مجموعه اعتقادات قلبی و باورهای آشکار شده مردمی است که حوائج اجتماعی آنان را با ایجاد تشکل سیاسی و اجتماعی در کنار هم نشانده است به طوری که برای رفع نیاز خود اصول زندگی اجتماعی را پایه ریزی کرده اند. قرآن کریم از افول تمدن های بسیاری با هدف ایجاد عبرت از عوامل ناکامی آنان سخن به میان آورده است. در آیات مربوطه علت محوری نابودی آن تمدن ها ستمگری و خوی استکباری همه یا بخشی از مردم بر شمرده شده است. به همین سبب قرآن هرچند در بین مسلمانان توصیه به مدارا و گذشت می نماید وگاه آن را تنها راه کسب فضائل مادی و معنوی می شمارد، اما سکوت و رکون در مقابل ظالم را تقبیح کرده و به شدت مورد نکوهش قرار می دهد. آنچه نگارنده در این مقاله به آن پرداخته است، بعد از بیان تعریفی اجمالی از تمدن و بسامد کلی ظلم، بررسی مهم ترین علت افول برخی تمدن های بشری است. در این راستا ابعاد مختلف ستم، عواقب و آثار وضعی آن، پیامدهای ستم در قیامت و نکوهش خشوع در برابر ظالم که از مشخصه های مطرح شده در آیات و احادیث است، برای رسیدن به پاسخی منطقی به چرایی تاکید قرآن در پرهیز از کرنش در مقابل ستمگر بیان شده است. هدف نگارنده این بوده که بتواند تاثیر بسیار ستم بر افول تمدن ها را با بیان گستره تبعات آن پی جویی نماید. چه اینکه ستم از روحیه استکباری و استبدادی ناشی شده و حکومت مستکبر و مستبد ستم آفرین خواهد بود. بی تردید حکومت ستم، هم موجب ایجاد روحیه نفاق عمومی در جامعه می شود. و هم بر دشمنان بیرونی وی افزوده می گردد و این دو از درون و برون زوال تمدن را به دنبال دارند.

کلمات کلیدی:

تمدن، ظلم، ستم، اسلام، قرآن، حدیث

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/967987>

